

Complexnummer: 509440

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Begraafplaats

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

509441, 509442, 509443

Woonplaats

Pieterburen

Gemeente

Het Hogeland

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdobject

Bij Wierhuisterweg 26, 9968 AR te Pieterburen

Complexomschrijving

Inleiding

Complex bestaande uit een BEGRAAFPLAATS, BEGRAAFPLAATSHEK en BAARHUISJE. Het hek, baarhuisje en zerken stammen vermoedelijk uit het derde kwart van de 19de eeuw. De begraafplaats zelf is echter veel ouder. De oude kerk werd in 1717 door de kerstvloed onherstelbaar beschadigd en werd afgebroken. De luidklok hangt nog in de kerk van Pieterburen. In 1886 werd de begraafplaats in opdracht van de hervormde gemeente Pieterburen uitgebreid met een nieuw deel grenzend aan het bestaande deel. Waarschijnlijk zijn toen ook het baarhuisje en het toegangshek geplaatst.

De begraafplaats ligt in het gehucht Wierhuizen dat uit enkele boerderijen en arbeiderswoningen bestaat en ongeveer een kilometer ten westen van het dorp Pieterburen ligt. Aan de Wierhuisterweg, aan de noordwestzijde van de begraafplaats bevindt zich het toegangshek. Het baarhuisje staat in de zuidoostelijke hoek van het terrein. Het terrein ligt op een verhoging.

Waardering

Complex, bestaande uit een begraafplaats met begraafplaatshek en baarhuisje van algemeen cultuurhistorisch belang:

- als voorbeeld van een kleine begraafplaats uit de tweede helft van de 19de eeuw in de provincie Groningen
- vanwege de hoge mate van gaafheid van de verschillende onderdelen van het complex

- vanwege de wijze van inrichting van het complex
- vanwege de beeldbepalende ligging van het complex in het landschap ten westen van Pieterburen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509441

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 november 1999
Kadaster deel/nr	82782/94

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Pieterburen	Het Hogeland	Groningen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Eenrum	F			182

Omschrijving**

Omschrijving

BEGRAAFPLAATS (van oorsprong uit omstreeks 12e eeuw, uiterlijk derde kwart 19e eeuw) bestaande uit een rechthoekig terrein dat verhoogd gelegen is en omgeven wordt door een singel van loofbomen en een sloot. Op de begraafplaats, die voor een derde met grafmonumenten is gevuld, dateert het oudste grafmonument uit 1813. Verder bevinden zich op de begraafplaats enkele oorlogsgraven van het Gemenebest.

Waardering

Begraafplaats van algemeen cultuurhistorisch belang:

- als voorbeeld van een kleine begraafplaats uit het derde kwart van de 19de eeuw in de provincie Groningen
- vanwege de hoge mate van gaafheid
- vanwege de ruimtelijk-visuele en functionele relatie met andere onderdelen van het complex

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Begraafplaats

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509442

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 november 1999
Kadaster deel/nr	82782/88

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Pieterburen	Het Hogeland	Groningen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Eenrum	F			182

Omschrijving**

Omschrijving

BEGRAAFPLAATSHEK daterend uit de tweede helft van de 19de eeuw. Hekwerk heeft twee gietijzeren stijlen met cannelures die worden bekroond door een dennenappel. Tussen de twee stijlen zijn twee beweegbare delen van smeedijzer geplaatst. Aan weerszijden van stijlen een krullend sierelement van smeedijzer. Hekwerk is geplaatst op een dam die met rode klinkers is geplaveid.

Waardering

Begraafplaatshek uit de tweede helft van de 19de eeuw van algemeen belang:

- vanwege de hoge mate van gaafheid
- vanwege de ruimtelijk-visuele en functionele relatie met andere onderdelen van het complex

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Begraafplaatshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509443

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 november 1999
Kadaster deel/nr	82782/86

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Pieterburen	Het Hogeland	Groningen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Eenrum	F			182

Omschrijving**

Omschrijving

BAARHUISJE op rechthoekige plattegrond. Gevels zijn opgemetseld van rode baksteen en hebben een gepleisterde trasraam. Aan west- en oostzijde een tuitgevel met uitkraging. Pandje wordt gedekt door een zadeldak van geglazuurde blauwe Hollandse pannen. In noordgevel twee vensters beëindigd door strekken. In oostgevel een deuropening; de deur ontbreekt.

Waardering

Baarhusje uit de tweede helft van de 19de eeuw van algemeen belang:

- vanwege de hoge mate van gaafheid
- vanwege de ruimtelijk-visuele en functionele relatie met andere onderdelen van het complex

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Baarhusje

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument